

ĐỀ KHẢO SÁT CHẤT LƯỢNG – ĐỀ SỐ 1**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 9****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)**

Đọc bài thơ sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

*Thời gian đếm bạc mái tóc cha
 Ngồi tựa mái hiên mỗi chiều tà
 Xa xăm cha nghĩ quãng đôi mắt
 Vất vả đời cha những lo toan.*

*Mới đó giờ đây những hư hao
 Vàng trán vết nhăn tự thuở nào
 Vất vả gian lao đời cha đã
 Mong mỏi cho đời con lớn khôn,*

*Làm sao xoá những công gian khó
 Chẳng thể nào quên bóng dáng cha
 Mai này dù ở nơi xa đó
 Con nhớ về cha nỗi nhọc nhằn!*

*Cuộc sống hương quê nơi cơ cực
 Nhưng lòng ấm áp những yên vui,
 Tình cha cao cả hơn ngọn núi
 Rộng lớn bao la hơn biển xanh,
 Tôi gọi tiếng lòng tôi cũng gọi
 Cao rộng tình cha tiếng yêu thương.*

(Tác giả: Cao Giang Nam)

Câu 1 (0,5 điểm): Xác định phương thức biểu đạt chính của bài thơ trên.**Câu 2 (1,0 điểm):** Tìm những từ ngữ khắc hoạ hình ảnh người cha trong bài thơ trên. Qua những từ ngữ đó, hình ảnh người cha hiện lên với những phẩm chất nào?**Câu 3 (0,5 điểm):** Em hiểu thế nào về câu thơ “Tôi gọi tiếng lòng tôi cũng gọi”?**Câu 4 (1,0 điểm):** Tìm một biện pháp tu từ trong đoạn thơ sau và nêu tác dụng:

“Cuộc sống hương quê nơi cơ cực

Nhưng lòng ấm áp những yên vui,

Tình cha cao cả hơn ngọn núi

Rộng lớn bao la hơn biển xanh,”

Câu 5 (1,0 điểm): Cha và mẹ là những người luôn sẵn sàng hi sinh để dành cho chúng ta một cuộc đời an nhiên, hạnh phúc. Bằng những trải nghiệm của bản thân, theo em, cha mẹ đã hi sinh cho chúng ta những gì? Và bản thân em sẽ làm gì để đền đáp sự hi sinh đó của cha mẹ?

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm): Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích hai khổ thơ đầu của bài thơ “Tình cha” trong phần đọc hiểu.

Câu 2 (4,0 điểm):

“Tôi gọi tiếng lòng tôi cũng gọi

Cao rộng tình cha tiếng yêu thương.”

Tình yêu thương là tình cảm cao quý mà con người đã dành cho nhau. Vậy nên “Được sống trong tình yêu thương là một hạnh phúc của mỗi người”. Em hãy viết bài văn nghị luận khoảng 400 chữ để bày tỏ quan điểm của mình về ý kiến trên.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT**THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Phần I. ĐỌC HIỂU****Câu 1****Phương pháp giải:**

Vận dụng kiến thức đã học về các phương thức biểu đạt

Lời giải chi tiết:

PTBD chính: biểu cảm

Câu 2**Phương pháp giải:**

Gạch ra từ ngữ miêu tả người cha → rút phẩm chất

Lời giải chi tiết:

- Từ ngữ: “đốm bạc mái tóc”, “quầng đôi mắt”, “vàng trán vết nhăn”, “vất vả”, “lo toan”, “nhọc nhằn”.
- Phẩm chất: Cha hiện lên tần tảo, hi sinh, giàu tình yêu thương, sống vì con cái.

Câu 3**Phương pháp giải:**

Giải thích nghĩa câu thơ bằng cách tách ẩn dụ → biểu cảm.

Lời giải chi tiết:

Câu thơ thể hiện sự dâng trào cảm xúc, tiếng gọi từ trái tim – đó là lời gọi thiết tha về tình yêu thương, kính trọng, biết ơn cha.

Câu 4**Phương pháp giải:**

Tìm biện pháp tu từ (so sánh, ẩn dụ, phóng đại...).

Lời giải chi tiết:

- Biện pháp so sánh: “Tình cha cao cả hơn ngọn núi / Rộng lớn bao la hơn biển xanh”.
- Tác dụng: Làm nổi bật sự vĩ đại, cao cả, bao la vô bờ của tình cha.

Câu 5**Phương pháp giải:**

Nêu trải nghiệm cá nhân → rút hành động đền đáp.

Lời giải chi tiết:

Cha mẹ đã hi sinh nhiều: sức khỏe, tuổi xuân, thời gian, công sức, ước mơ riêng để nuôi con khôn lớn. → Bản thân em sẽ: cố gắng học tập, sống tốt, biết quan tâm, hiếu thảo để đền đáp công ơn cha mẹ.

PHẦN II. VIẾT

Câu 1

Phương pháp giải:

- Giới thiệu bài thơ, đoạn thơ.
- Phân tích hình ảnh người cha (mái tóc bạc, vầng trán nhăn, đôi mắt quầng).
- Nêu ý nghĩa: sự hi sinh, tình thương cha dành cho con.
- Khẳng định giá trị của hai khổ thơ.

Lời giải chi tiết:

Hai khổ thơ đầu của bài thơ gợi lên hình ảnh người cha già nua, lam lũ. Thời gian đã “đổm bạc mái tóc cha”, những lo toan chất chồng hẳn thành “vầng trán vết nhăn”, “quầng đôi mắt”. Hình ảnh ấy biểu hiện một cuộc đời vất vả, tần tảo, luôn nghĩ cho con. Cha đã trải qua “những gian lao, những hư hao” chỉ mong “cho đời con lớn khôn”. Đó là một sự hi sinh âm thầm mà vĩ đại. Qua những câu thơ, ta cảm nhận sâu sắc tình thương cha chan chứa, đồng thời bồi đắp trong lòng con cái niềm biết ơn, trân trọng. Hai khổ thơ không chỉ khắc họa chân thực đáng vẻ, nỗi nhọc nhằn của người cha mà còn là lời nhắn gửi: hãy biết sống hiếu thảo, đừng để tình cha chỉ còn trong nỗi nhớ.

Câu 2

Phương pháp giải:

1. Mở bài: Giới thiệu ý kiến “Được sống trong tình yêu thương là hạnh phúc của mỗi người”.

2. Thân bài:

- Giải thích: Tình yêu thương là sự quan tâm, chia sẻ, chở che; hạnh phúc là trạng thái an yên, vui sống.
- Biểu hiện: tình thương từ cha mẹ, thầy cô, bạn bè, xã hội.
- Ý nghĩa: giúp con người vượt qua khó khăn, sống nhân ái, có động lực phấn đấu.
- Dẫn chứng: cha mẹ nuôi con, thầy cô dạy dỗ, cộng đồng giúp đỡ lẫn nhau.
- Phản đề: Nếu thiếu tình thương, con người dễ cô đơn, lạnh lẽo, sa ngã.

3. Kết bài: Khẳng định ý kiến hoàn toàn đúng; bản thân cần biết trân trọng, lan tỏa tình thương.

Lời giải chi tiết:

Tình yêu thương là tình cảm thiêng liêng gắn kết con người, và được sống trong tình yêu thương chính là hạnh phúc lớn lao. Yêu thương là sự quan tâm, sẻ chia, sẵn sàng hi sinh vì người khác. Hạnh phúc không chỉ là vật chất đầy đủ mà còn là cảm giác được yêu thương, được chở che. Khi có tình yêu thương, con người cảm thấy cuộc đời ấm áp, có động lực vượt qua thử thách. Trong gia đình, cha mẹ dành tình thương vô bờ cho con, nuôi nấng con trưởng thành. Ở trường, thầy cô tận tụy dìu dắt, bạn bè thân thiết cùng nhau học tập, vui chơi. Ngoài xã hội, những hành động sẻ chia như quyên góp cho người nghèo, giúp đỡ người hoạn nạn đã lan tỏa sự ấm áp tình người. Thực tế cho thấy, nhiều mảnh đời bất hạnh vẫn vượt qua nghịch cảnh nhờ nhận được sự yêu thương của người khác. Ngược lại, những người sống thiếu tình thương thường dễ cô đơn, khép kín, thậm chí lạc lối. Bởi vậy, mỗi chúng ta hãy biết trân trọng tình yêu thương mình nhận được và biết trao đi yêu thương để lan tỏa hạnh phúc. Ý kiến “Được sống trong tình yêu thương là một hạnh phúc của mỗi người” hoàn toàn đúng đắn và mang ý nghĩa nhân văn sâu sắc.